Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Loes Emons
l.emons@nijmegen.nl
T 024 – 329 29 48

Ons kenmerk
D220019396

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 25 januari 2022
Onderwerp Juridische verkenning exitstrategie Oostkanaalhavens

Geachte leden van de raad,

Op 22 september 2021 zijn vier moties aangenomen door uw raad naar aanleiding van de overschrijding van PAK bij Asfaltcentrale APN. Twee van de ingediende moties (‘Niet de pijp in, niet de pijp uit’ en ‘Schoon produceren moeten ze leren’) hebben betrekking op de kortere termijn. In de bijlagen bij deze brief ontvangt u een overzicht van de activiteiten die ons college in het kader van deze twee moties heeft ondernomen. Met deze brief gaan we specifiek in op de oproep van de gemeenteraad om de juridische mogelijkheden te verkennen voor een exitstrategie voor bedrijven die een substantieel negatief effect hebben op het leefmilieu. U vraagt ons met de moties om de volgende zaken op te pakken:

- Onderzoek welke mogelijkheden het gebied Oostkanaalhavens biedt voor transformatie op zo’n kort mogelijke termijn, uiterlijk vanaf 2030.
- Inventariseer de manieren waarop kan worden gewerkt aan een exitstrategie voor industrie, die een substantieel negatief effect heeft op het leefmilieu.
- Inventariseer welke opties er juridisch en bestuurlijk zijn voor een sluiting van en/of sterfhuisconstructie voor APN.

In onze reactie op de moties hebben wij aangegeven dat de uitwerking om een zorgvuldig proces vraagt met duidelijke uitgangspunten. Als eerste stappen hebben wij toegezegd om een juridische verkenning uit te laten voeren en vervolggesprekken met uw raad te organiseren, zodat een goede basis gelegd kan worden voor het vervolg. Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken.

Resultaten juridische verkenning
We hebben de stadsadvocaat gevraagd om te verkennen welke juridische mogelijkheden we als gemeente hebben om een exitstrategie toe te passen bij bedrijven in het gebied Oostkanaalhavens, die een substantieel negatief effect hebben op het leefmilieu. Als bijlagen bij deze brief ontvangt u een overzicht van het bestuursrechtelijk instrumentarium (bijlage 2) en een geheim juridisch advies met betrekking tot de asfaltcentrale APN (bijlage

3). De stadsadvocaat is graag bereid om hierover tijdens een volgende politieke avond een technische toelichting te verzorgen.

Uit de juridische verkenning volgt dat er verschillende bestuursrechtelijke mogelijkheden in de huidige wet- en regelgeving zijn om (milieu)vervuilende bedrijven aan te pakken c.q. (verdere) vervuiling te voorkomen. Deze mogelijkheden zijn onder andere: het wijzigen van milieuvoorschriften, het intrekken van de milieuvergunning, het opleggen van maatwerkvoorschriften en/of het planologisch wegbestemmen van het gebruik. Uit de verkenning blijkt ons inziens echter ook dat een aantal van deze instrumenten beperkt inzetbaar is en onder strikte voorwaarden. Wanneer het aan de orde is, zullen we per geval moeten nagaan welk instrumentarium toegepast kan worden. Dat zal niet altijd mogelijk zijn vanwege geldende wet- en regelgeving. De eerste stap is overigens steeds dat wij als college alle bestaande handhavingsmiddelen inzetten om ervoor te zorgen dat bedrijven binnen de norm produceren.

Uit het advies volgt dat besluiten om vergunningen in te trekken of planologische maatregelen te nemen om een zeer zorgvuldige voorbereiding vragen, waarbij alle verschillende (en uiteenlopende) belangen afgewogen moeten worden. Hierbij moeten we rekening houden met mogelijk zeer grote financiële consequenties voor de gemeente Nijmegen. Immers, wanneer een bedrijf zich houdt aan de geldende wet- en regelgeving en werkt binnen de vastgestelde norm, dan kunnen we als gemeente schadeplichtig zijn. Daarnaast moeten we ons realiseren dat toepassing van (één van) deze instrumenten een lange doorlooptijd zal hebben. Onze inschatting is dat deze besluiten zullen leiden tot langdurige juridisch procedures.

Stappen die we in de praktijk al hebben gezet
In het verlengde van de resultaten van de juridische verkenning hebben wij als college al een aantal concrete vervolgstappen in Nijmegen-West en Weurt gezet.

Inventarisatie luchtemissies
Het inventarisatierapport van relevante bedrijven met luchtemissies in Nijmegen-West en Weurt is afgerond en geeft ons inzicht in de meest actuele informatie voor de bedrijven waarvoor wij als gemeente bevoegd gezag zijn. Samen met de gemeente Beuningen en de provincie Gelderland geven we een vervolg aan de inventarisatie, zodat er continu een actueel inzicht is van de status van vergunningen, toezicht en handhaving bij de betreffende bedrijven. De provincie Gelderland rondt de inventarisatie voor haar bedrijven ambtelijk in januari af. Onze verwachting is dat het bestuurlijk proces in februari wordt doorlopen.

Vervolgstappen per bedrijf
We werken aan een overzicht, waarin de handhavingstappen inzichtelijk worden voor de bedrijven waarvoor wij als gemeente het bevoegd gezag zijn: Draad Nijmegen, Duynie/ Novidon, Huisdierencrematorium, timmerfabriek Gerritzen en asfaltcentrale APN. We koppelen aan dit overzicht ook het inzicht in de toepassing van de best beschikbare technieken (BBT) en de stappen hoe daar te komen. Deze stappen baseren we op de

naleefstrategie die - als onderdeel van de beleidsregels VTH - op 6 februari 2018 door ons college zijn vastgesteld. Uiteraard ontvangt u als raad het overzicht met de vervolgstappen per bedrijf zodra het beschikbaar is. Dit zal in de eerste week van februari zijn.

Asfaltcentrale APN
We willen dat de asfaltcentrale (evenals alle andere bedrijven en instellingen in de stad) handelt conform de normen die zijn vastgelegd in de milieuvergunning en het Activiteitenbesluit. Over de handhavingsstappen bij de asfaltcentrale informeren we uw raad regelmatig en dat blijven we doen. De actuele situatie is als volgt:

- De handhaving voor de afwijking van de vergunde situatie met gemodificeerde bitumen en geuronderzoek bij aanvraag om vergunning is opgestart. De brief met een last onder dwangsom met begunstigingstermijn is verstuurd op 24 december 2021.
- We gaan door met meten van PAK. Dit zijn vervolgmetingen op de PAK-meting die 28 juni 2021 in opdracht van de gemeente is uitgevoerd.
- Op 21 december 2021 hebben we APN laten weten over te gaan tot het opleggen van extra meetverplichtingen voor PAK en Benzeen door het bedrijf zelf. Dit doen we via maatwerkvoorschriften. We hebben hiervoor een ontwerpbesluit ter inzage gelegd. Tot 4 februari 2022 kunnen zienswijzen worden ingediend.
- We hebben APN op 24 november 2021 aangeschreven over hun informatieplicht voor de minimalisatie van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). De reactie van het bedrijf is binnen de termijn binnengekomen en deze is nu in behandeling bij de ODRN. We laten de reactie terugkomen in het overzicht met vervolgstappen per bedrijf, dat in de eerste week van februari aan uw raad wordt aangeboden.

Bespreekpunten voor de verdere uitwerking en opiniërend gesprek
De resultaten van de juridische verkenning bieden wat ons betreft een goede aanleiding om met u het vervolggesprek te voeren. We zouden graag de gelegenheid krijgen om een aantal uitgangspunten voor de verdere uitwerking aan u voorleggen tijdens een volgende politieke avond. Het gaat om de volgende punten:

- Landelijk geldende wetgeving en de door uw raad vastgestelde kaders gelden voor ons als vertrekpunt voor het vervolg. We willen als college geen bovenwettelijke eisen stellen en de moties uitwerken binnen de kaders van de gebiedsvisie TPN West, de economische visie en de Omgevingsvisie (inclusief het bijbehorende door uw raad aangenomen amendement met betrekking tot de transformatie van het gebied TPN-West). Uitgangspunt van deze kaders is dat TPN-West een bedrijventerrein blijft. Is de gemeenteraad met ons van mening dat daarbinnen de juridische mogelijkheden voor transformatie van het gebied Oostkanaalhavens kunnen worden verkend?
- Tegelijkertijd willen we waar nodig en mogelijk de milieudruk verminderen. Bij de verdere uitwerking ligt de focus op luchtkwaliteit en geuroverlast. Kan de gemeenteraad instemmen met deze afbakening?

- Uit de moties blijkt niet direct wat verstaan wordt onder de term ‘exitstrategie’. Wij gaan er van uit dat de gemeenteraad hiermee bedoelt dat bedrijven die niet voldoen aan de geldende wet- en regelgeving dan wel die niet de vervuilende emissies kunnen verlagen (na het eventueel aanscherpen van de vergunningvoorschriften of na oplegging van maatwerkvoorschriften) moeten vertrekken. Het laten vertrekken van deze bedrijven kan bijvoorbeeld worden bewerkstelligd door inzet van het bestuursrechtelijk instrumentarium.
- Uw raad vraagt ons om in te grijpen als er sprake is van een substantieel negatief effect op het leefmilieu. Wij zijn van mening dat dit het geval is wanneer bedrijven niet voldoen aan de milieuregels. Deelt u dit standpunt?
- We constateren dat binnen het landelijke wettelijke kader bedrijven primair zelf verantwoordelijk zijn om binnen hun vergunning te produceren. Als bedrijven niet aan de normen willen of kunnen voldoen grijpen we in op bedrijfsniveau. De juridische mogelijkheden hiervoor zijn door de stadsadvocaat verkend.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout	drs. H.M.F. Bruls
gemeentesecretaris	burgemeester

Bijlagen

- Bijlage 1 - Actuele stand van zaken moties
- Bijlage 2 - Advies bestuursrechtelijk instrumentarium
- Bijlage 3 - Juridisch advies APN (geheim)
- Link naar de Omgevingsvisie Stad in beweging en Gebiedsvisie TPN-West https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/aea9e152-e224-4162-9742-712be121bd48#collapse-eba1436a-bad7-4c00-816b-1ee2d4ecfa11
- Link naar de Economische visie #Kans voor Nijmegen https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/7fb1aca8-1cb7-4f00-bc47-b18ed069530b#collapse-511ba31e-d23f-4379-bb6a-9c3dc1d7ebf7
- Link naar de beleidsregels vergunningverlening, toezicht en handhaving fysieke leefomgeving https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/c2658d50-8347-4187-b2f2-52ef0aac0cab#collapse-8a27efaa-3c48-437f-8f1e-b708fdf28135